

28 Eylül 2012

Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

(Bu Yönetmelik , 28.09.2012 tarih ve 28425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.)

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÖN LİSANS, LİSANS

EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Hacettepe Üniversitesine bağlı Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi dışında kalan fakülte ve yüksekokullar ile Devlet Konservatuvarının kredili sistemde eğitim verilen bölümlerinde ön lisans ve lisans eğitim öğretimi ile sınavlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi dışında kalan fakülte ve yüksekokullar ile Devlet Konservatuvarının kredili sistemde eğitim veren bölümlerinde öğrenci kayıtları, eğitim-öğretim ve sınavlar ile diploma ve ayrılma işlemlerine ilişkin işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Öğrencilerin yurt içinde ve yurt dışında aldıkları ve başarılı oldukları ders kredilerinin ve notlarının bir yükseköğretim kurumundan diğerine transferini sağlayan Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) Danışman: Öğrenciye eğitim-öğretim, ders alma işlemleri ve benzeri konularda yardımcı olması için görevlendirilmiş öğretim elemanını,
- c) Fakülte: Hacettepe Üniversitesine bağlı fakülteleri,
- ç) İlgili Kurul: Hacettepe Üniversitesine bağlı fakültelerde, fakülte kurulunu, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında yüksekokul kurulunu ve Devlet Konservatuvarında Konservatuvar Kurulunu,
- d) İlgili yönetim kurulu: Hacettepe Üniversitesine bağlı fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu ve Devlet Konservatuvarı Yönetim Kurulunu,
- e) ÖİDB: Hacettepe Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığını,
- f) Rektör: Hacettepe Üniversitesi Rektörünü,
- g) Rektörlük: Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğünü,

ğ) Senato: Hacettepe Üniversitesi Senatosunu,

h) Üniversite: Hacettepe Üniversitesini,

i) Üniversite Yönetim Kurulu: Hacettepe Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

ii) Yüksekokul: Hacettepe Üniversitesine bağlı yüksekokulları ve meslek yüksekokullarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt İşlemleri, Öğrenci Katkı Payı/Öğrenim Ücreti, Yatay ve Dikey Geçişler,

Ders Muafiyetleri, Çift Anadal ve Yan Dal Programı

Üniversiteye ilk kayıt

MADDE 5 – (1) Hacettepe Üniversitesine kayıt hakkı kazanan adaylar, üst kurumlar, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ve Rektörlükçe belirlenip ilan edilen süre içinde istenen belgelerle şahsen veya noter tarafından düzenlenen vekaletname ile tayin edilen vekil aracılığıyla kesin kaydını yaptırırlar. Eksik belge ile kayıt yapılmaz. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan aday hakkını kaybeder.

Öğrenci katkı payı/öğrenim ücreti

MADDE 6 – (1) Öğrenciler her öğretim yılında, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca belirlenen katkı payı/öğrenim ücretini akademik takvimde belirlenen sürede ödemekle yükümlüdür. Katkı payı/öğrenim ücretini ödemeyen öğrencinin o dönem için kayıt ve kayıt yenileme işlemleri yapılmaz ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Kayıt yenileme, ders alma

MADDE 7 – (1) Öğrenci her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen süre içinde, öğrenci katkı payını/öğrenim ücretini yatırdıktan sonra Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığının web sayfasından elektronik ortamda ders programını yaparak kaydını yeniler. Kaydını belirlenen sürede yenilemeyen öğrenci o yarıyıl/yılda derslere ve sınavlara giremez, öğrencilik hakkından yararlanamaz. Öğrencinin kayıt yenilemediği yarıyıl/yıl öğrenim süresinden sayılır.

(2) 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen süreler içinde öğrenimini tamamlayamayan öğrenciler de her dönem başında Bakanlar Kurulunca öngörülen ücreti ödeyerek ders kaydını yeniler. Bu durumdaki öğrencilerin ders ve sınavlara katılma ile staj hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Öğrenci kayıt yenileme sırasında ders programını yaparak almak istediği dersleri seçer. Bu şekilde alınan derslerin; ortak zorunlu dersler ile yan dal ve çift ana dalın öğrencinin lisans ana dal dersleri ile ortak olmayan dersleri hariç, kredi toplamı yirmi beş'ten çok olamaz.

(4) Ancak öğrenciler, iki yıllık programlarda üçüncü dönemden, dört yıllık programlarda yedinci dönemden, beş yıllık programlarda dokuzuncu dönemden itibaren yirmi sekiz krediyi geçmemek üzere ders alabilirler.

(5) Öğrencilerin başka üniversitelerden aldıkları dersler de bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarındaki sınırlamaların içindedir.

(6) Bu maddenin ikinci fıkra hükmü dışında ders kayıt yenileme günlerinden sonra hiçbir şekilde öğrencinin üzerine ders yüklenmesi ve üzerinden ders silinmesi işlemi yapılamaz.

(7) Ders kayıt işlemleri danışman onayı ile kesinleşir.

Yatay geçişler

MADDE 8 – (1) Hacettepe Üniversitesinin fakülte/yüksekokullarında uygulanan programlar arasında (kurum içi) ve yurt içi-yurt dışındaki diğer üniversitelerden (kurum dışı) Hacettepe Üniversitesinin eşdeğer programlarına,24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarınaİlişkin Yönetmelik hükümleri ile Senato tarafından belirlenen esaslara göre yatay geçişler yapılabilir. Yatay geçişlere ve ders muafiyetlerine ilgili yönetim kurulu karar verir. Kurumlar arası yatay geçişler, lisans programları için sadece güz yarıyılında ön lisans programları için güz-bahar yarıyıllarında, kurum içi yatay geçişler lisans ve ön lisans programlarıiçin güz yarıyılında gerçekleştirilir.

(2) Avrupa Kredi Transfer Sistemine dahil üniversiteler arasında yapılacak geçişler ve alınan derslerin transferi Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar ve diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılır.

Dikey geçişler

MADDE 9 – (1) Dikey geçişle lisans programlarına yerleştirilen meslek yüksekokulu ve Açıköğretim Fakültesiön lisans mezunları hakkında, 19/2/2002 tarihli ve 24676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Ders muafiyetleri

MADDE 10 – (1) Üniversitenin ön lisans/lisans programlarına ilk kez kayıt yaptıran veya kurumlar arası yatay geçiş ve dikey geçişle kabul edilen öğrenci, daha önce aldığı ve başarılı olduğu derslerden muaf olmak için kayıt yaptırdığı öğretim yılının/yarıyılın başlamasından itibaren en geç bir sonraki yarıyıl başına kadar ilgili yönetim kurulunatraskripti ile başvurabilir. Öğrencinin muaf sayıldığı derslerden aldığı notlar, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirtilen Muaf (M) notuna dönüştürülerek transkriptinde ayrı bir bölüm halinde gösterilir. Muaf (M) notu alınan ders tekrarlanamaz ve akademik ortalamalara dahil edilmez.

(2) Üniversitede öğrenci iken veya Üniversiteden ayrıldıktan sonra merkezi yerleştirme sınavı ile yeniden Üniversiteye kayıt hakkı elde eden öğrenciler ile kurum içi yatay geçiş yapan öğrencilerin daha önce alıp başarılı oldukları derslerin notları, ilgili yönetim kurulu kararı ile bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirtilen notlara uygun olarak transkriptlerinde gösterilir ve akademik ortalamaya dahil edilir.

(3) Zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan programlarda öğrencilerin muafiyet işlemleri lisans derslerinin başladığı dönemde yapılır.

Yan dal programı

MADDE 11 – (1) Yan Dal Programı, Üniversitede bir diploma programına kayıtlı öğrencinin ek olarak öngörülen şartları taşıması kaydıyla, yine Üniversite içinde başka bir diploma programı kapsamında belirli bir konuya yönelik sınırlı sayıda dersin alındığı programdır. Yan Dal Programı ayrı bir lisans programı anlamını taşımaz. Yan Dal Programını tamamlayanlara Yan Dal Sertifikası verilir. Yan Dal Programıyla ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

Çift ana dal

MADDE 12 – (1) Çift Ana Dal Programı, başarı şartını ve diğer koşulları sağlayan öğrencilerin Üniversitenin iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programdır. Çift Ana Dal Programıyla ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim ve Öğretimle İlgili Esaslar

Öğretim dili

MADDE 13 – (1) Üniversitenin eğitim-öğretim dili Türkçe’dir. Ancak ilgili kurulların önerisi, Senatonun kararive Yükseköğretim Kurulunun onayı ile bazı programlarda tamamen veya kısmen yabancı dilde eğitim-öğretim yapılabilir.

Yabancı dil/Türkçe hazırlık programı

MADDE 14 – (1) Yabancı/Türkçe dil hazırlık eğitimi 16/10/2010 tarihli ve 27731 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

Eğitim-öğretim türleri

MADDE 15 – (1) Üniversiteye bağlı birimlerde esas itibarıyla örgün öğretim yapılır. Ancak ilgili kurulların gerekçeli önerileri, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile ikinci öğretim ve uzaktan öğretim de yapılabilir.

Eğitim-öğretim yılı/dönemleri

MADDE 16 – (1) Eğitim-öğretim yarıyıl esasına göre düzenlenir. Ancak bazı programlarda yıl esasına göre düzenlenmiş dersler bulunabilir.

(2) Öğretim yılı güz ve bahar olmak üzere iki yarıyıldan oluşur. Bir yarıyıl sınavlar dahil en az on altı haftadır. Güz ve bahar yarıyıllarına ek olarak, yaz dönemi ve staj dönemi açılabilir. Stajların süresi ve uygulama esasları ile yaz dönemi ile ilgili hususlar Senato tarafından belirlenir.

(3) Kayıt, eğitim-öğretim ve sınav dönemlerini içeren akademik takvim her yıl Senatonun onayıyla yürürlüğe girer.

Eğitim-öğretim süreleri ve öğrencilik statüsü

MADDE 17 – (1) Normal öğrenim süreleri ön lisans programında iki yıl, lisans programında dört yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programlarda beş yıldır.

(2) Öğrenim süresinin hesaplanmasında; yabancı dil-Türkçe hazırlık sınıfında geçen süreler dikkate alınmaz. Üniversiteden süreli uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin bu süreleri ise öğrenim süresinden sayılır.

(3) Bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, her dönem için kayıt yaptıranı yaptırmadığına bakılmaksızın ön lisans programlarını azami dört yıl, lisans programlarını azami yedi yıl, lisans ve yüksek lisans derecesini birlikte veren programları azami dokuz yılda tamamlayamayanlar, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumdaki öğrencilerin, ders ve sınavlara katılma ile staj hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Öğretim programları

MADDE 18 – (1) Öğretim programı, ilgili bölüm kurulunun önerisi, ilgili kurulun kararı ve Senatonun onayı ile yürürlüğe girer. Öğretim programı diploma programına ait genel hükümler, dönemlere ait dersler listesi (teorik dersler, uygulamalar, proje, stüdyo, laboratuvar ve atölye çalışmaları, pratik çalışmalar, stajlar, eskizler, arazi uygulamaları, seminerler, bitirme çalışması ve benzeri çalışmalar) krediler ve ders tanımları, eğitim-öğretim koşul ve olanakları ile öğretim elemanı listesinden oluşur. Programda; programın eğitim dili, varsa hazırlık eğitimi, eğitim amaç ve hedefleri, programda okutulacak derslerin adı, yarıyılı/yılı, kodu, seçmeli ve zorunlu olma durumu, önkoşul durumu, mezun olabilmek için gerekli koşullar ve benzeri konulara ilişkin bilgiler yer alır.

(2) Ortak zorunlu dersler dışında beş yıllık öğretim programlarının en az 160, dört yıllık öğretim programlarının en az 128, meslek yüksekokulu programlarının ise en az 64 kredilik dersleri kapsamalıdır. AKTS’ye göre; beş yıllık öğretim programları 300 AKTS, dört yıllık öğretim programları 240 AKTS, meslek yüksekokulu programları ise 120 AKTS kredisi olarak planlanır. Bir dersin AKTS kredisinin nasıl hesaplanacağına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Hangi dersler için uygulama yapılacağı veya hangi uygulamaların ders sayılacağı ilgili kurulların önerileri üzerine Senato tarafından karara bağlanır. Staj zorunluluğu olan programlarda stajla ilgili hususlar ilgili birimin teklifi üzerine Senato tarafından belirlenir. Stajlar ilgili yönetim kurullarınca kabul edilen kamu ve özel kuruluşlarda yapılabilir. Ancak ilgili kurullarca, teorik derslerle bir bütünlük

oluşturan, bu derslerin devamı ve tamamlayıcısı niteliğinde kabul edilen pratik ders ve stajlar ilgili fakülte ve yüksekokulun öğretim üyeleri veya onların görevlendirdiği personelin gözetim ve denetiminde yapılır.

(4) Her yarıyılı açılacak derslerin ve öğretim elemanlarının listesi ilgili akademik birimler tarafından yarıyıl/yılıncesinde ilgili yönetim kurulu kararı ile Rektörlüğe gönderilir. Ders programları her eğitim-öğretim yarıyıl/yıl başlamadan en geç on beş gün önce ilgili bölümler tarafından öğrencilere duyurulur.

Öğrenci danışmanlığı

MADDE 19 – (1) Her öğrenci için, ilgili akademik birim başkanı tarafından bir danışman görevlendirilir. Danışman öğrenciyi izler, eğitim-öğretim çalışmaları ve üniversite yaşamı ile ilgili sorunların çözümünde öğrenciyi yardımcı olur. Öğrencinin yarıyılı/yılıda izleyeceği dersler, programında yapılacak değişiklikler ve kayıt yenileme işlemleri danışman onayı ile kesinleşir. Danışmanların görevleri ile ilgili konular Senato tarafından düzenlenir.

Dersler ve ders kredilerinin hesaplanması

MADDE 20 – (1) Dersler; zorunlu, seçmeli, önkoşullu ve ortak zorunlu dersler olarak öğretim programlarında yer alır.

(2) Zorunlu dersler, öğretim programlarında yer alan ve öğrencinin mezun olabilmesi için alıp başarılı olması gereken derslerdir.

(3) Seçmeli dersler, öğrencinin önerilenler içinden seçerek alabileceği derslerdir. Seçmeli dersler, alan içi ve alan dışı seçmeli dersler olmak üzere iki türdür.

a) Alan içi seçmeli dersler, öğrencinin kayıtlı olduğu öğretim programlarında yer alan ve mezun olabilmesi için önerilen belirli dersler veya ders grupları arasından seçerek alacağı derslerdir.

b) Alan dışı seçmeli dersler; öğrencinin kayıtlı olduğu öğretim programında yer almayıp, farklı akademik birimler tarafından açılmış derslerdir.

(4) Önkoşullu dersler, alınabilmesi için önceki yarıyıl veya yıllarda yer alan derslerden bir veya birkaçının başarılmaması gereken derslerdir. Önkoşullu dersler, ilgili kurulların önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir.

(5) Ortak zorunlu dersler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinde belirlenen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, yabancı dil hazırlık sınıfı olmayan programlardaki Yabancı Dil dersleri ile Temel Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı dersidir.

(6) Bir dersin kredisi, bir yarıyıl içinde haftada bir saatlik teorik ders; 1-3 saatlik seminer; 2-4 saatlik laboratuvar (atölye veya klinik) çalışması ve benzeri uygulamaların karşılığını ifade eder.

Diğer üniversitelerden ders alma

MADDE 21 – (1) Öğrenciler, diğer üniversitelerden ders alabilir ve bu derslerden aldığı notları bir sonraki yarıyılın ders kayıt yenileme günleri sonuna kadar transkriptine işletebilir. Herhangi bir dersin eşdeğerliği konusunda ilgili akademik birim kurulu yetkilidir. Eşdeğerlik ile ilgili ilkeler Senato tarafından belirlenir.

(2) Diğer üniversitelerden alınan derslerin notları, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesine göre, rakamlı not ise puanlar, harf notu ise katsayılar esas alınarak değerlendirilir. Değerlendirmede diğer üniversitelerden alınan notun katsayısı, bu Yönetmelikteki katsayılardan hangisine daha yakınsa o katsayı esas alınır.

Derslere devam

MADDE 22 – (1) Derslere ve uygulamalara devam zorunludur. Mazeretler de dahil olmak üzere kuramsal (Teorik) saatlerin %30'undan, uygulama saatlerinin de %20'sinden fazlasına katılmayan öğrenci o dersin genel sınavına ve bütünlüme sınavına alınmaz. Devamsızlıkları nedeniyle sınava girme hakkı kazanamayanların listesi, genel sınav döneminden önce ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından ilan edilir.

(2) Tekrarlanan kuramsal derslerde önceki dönemde devam koşulu yerine getirilmişse, ara sınava girmek koşulu ile devam zorunluluğu aranmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başarının Ölçülmesi, Sınavlar, İlişik Kesme ve Ayrılma, Diplomalar

Ders başarı notu

MADDE 23 – (1) Bir dersteki başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu, öğrencinin yarıyıl içinde gösterdiği başarı (ara sınavlar, ödevler, uygulamalı çalışmalar ve benzeri) ve genel sınavın birlikte değerlendirilmesiyle elde edilir. Genel sınavın ders başarı notuna etkisi en az % 40, en çok % 60 olabilir. Yarıyıl içi başarının ve genel sınavın ders başarı notuna etkileri ve öğrencinin başarılı sayılması için genel sınavda alması gereken en az not ile dersin uygulama planı, dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından yarıyıl başında öğrencilere duyurulur. Genel sınava girmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır. Sınavlardan alınan ham puanlar, 100 (yüz) üzerinden puanlara dönüştürülerek bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesindeki not sistemine uyarlanarak genel başarı notu verilir.

(2) Bütünleme sınav sonuçları aynı genel sınav sonuçları gibi işleme konulur.

(3) Sınav notları yazılı olarak ilan edilir. Ders başarı notunun hesaplanmasına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Notlar

MADDE 24 – (1) Ders başarı notlarını ifade eden puanlar, notlar, katsayıları ve anlamları aşağıda belirtilmiştir:

a)

Puanlar Notlar Katsayılar

95-100 A1 4,00

90-94 A2 3,75

85-89 A3 3,50

80-84 B1 3,25

75-79 B2 3,00

70-74 B3 2,75

65-69 C1 2,50

60-64 C2 2,25

55-59 C3 2,00

50-54 D 1,75

0-49 F3 0,00

F2 0,00

F1 0,00

b) Harf notu karşılıklarına göre;

F1: Devamsızlık nedeniyle genel sınav ve bütünleme sınavına girme hakkı yok, başarısız,

F2: Genel sınav veya bütünleme sınavına girme hakkı olduğu halde girmedi, başarısız,

F3: Genel sınav veya bütünleme sınavına girdi, başarısız,

anlamına gelir.

(2) Bir dersten A1, A2, A3, B1, B2, B3, C1, C2, C3 ve D notlarından birini alan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

(3) Uygulamalara dayalı derslerde, çalışmaları eksik ve yetersiz olması halinde öğrenciye genel sınav notu (E) notu olarak verilebilir. Öğrenci eksikliğini bütünleme sınav dönemine kadar tamamlamak zorundadır. Aksi halde bütünleme sınav notu olarak F3 notu verilir.

(4) Üniversitenin ön lisans/lisans programlarına ilk kez kayıt yaptıran veya kurumlar arası yatay geçiş ve dikey geçişle kabul edilen öğrencilerin transkriptlerine, ilgili programa kabullerinden önce izledikleri programda almış oldukları ve ilgili yönetim kurulu kararı ile başarılı sayıldıkları dersler için ÖİDB tarafından Muaf (M) notu kaydedilir.

(5) İlgili yönetim kurulunca geçerli görülen mazereti nedeni ile genel ve bütünleme sınavlarının her ikisine de giremeyen öğrencilerin mazeretli sayıldıkları dersler için ilgili yönetim kurulu kararı ile ÖİDB tarafından Mazeretli (H) notu kaydedilir.

(6) Ankara Devlet Konservatuvarının kredili sisteme geçen bölümlerinde, okutulan dersler için Senato tarafından bu maddede belirtilenden farklı geçme notu belirlenebilir.

Akademik ortalama

MADDE 25 – (1) Öğrencilerin başarı durumu, yarıyıl akademik ortalaması ve genel akademik ortalamaları hesaplanarak belirlenir.

(2) Bir dersin kredisi ile o dersten alınan notun katsayısının çarpımı o dersin ağırlıklı puanını verir. Yarıyıl akademik ortalaması, öğrencinin o yarıyıldaki programına aldığı bütün derslerin ağırlıklı puanlarının toplamının, alınan derslerin kredi toplamına bölünmesiyle bulunur. Genel akademik ortalama ise, öğrencinin öğrenimi süresince programına aldığı bütün derslerden aldığı son notlar esas alınarak hesaplanacak ağırlıklı puanlarının toplamının, alınan derslerin kredi toplamına bölünmesiyle bulunur.

(3) Akademik ortalama hesaplanmasında bölme işlemi, virgülden sonra iki basamak yürütülür. Yan dal, çiftanadal dersleri ile öğretim programında yer almasına rağmen H ve M notları alınan dersler akademik ortalama hesabında dikkate alınmaz. Öğrencinin mazereti nedeniyle genel ve bütünleme sınavına girmediği derslerin notu (H) mazeretin bitiminden sonra o ders/derslerin genel sınavına girdikleri yarıyılın akademik ortalama hesabında dikkate alınır. Öğrencinin tekrar ettiği dersler olması halinde, o derslerden aldığı en son not akademik ortalamalarına katılır.

Ders tekrarı

MADDE 26 – (1) Öğrenci başarısız olduğu zorunlu dersi tekrarlamak ve mezuniyete kadar başarmak zorundadır. Başarısız olunan ders seçmeli ders ise öğrenci bu dersin yerine, gerekçeli olarak müracaatı halinde ilgili yönetim kurulu kararıyla, ders kayıt yenileme günleri sonuna kadar başka seçmeli dersleri alabilir.

(2) Öğrenciler genel akademik ortalamalarını yükseltmek amacıyla daha önce yükledikleri ve C1, C2, C3 ve D notları aldıkları dersleri de tekrarlayabilirler. Tekrarlanan derslerde en son alınan not geçerlidir.

Sınavlar

MADDE 27 – (1) Sınavlar; ara sınav, genel sınav, muafiyet sınavı, tek ders sınavı, mazeret sınavı ve bütünleme sınavı olmak üzere altı türdür. Bu sınavlar yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir. Gerekli görüldüğü halde ilgili yönetim kurulu kararı ile ulusal ve dini bayramlar dışında cumartesi ve pazar günleri de sınav yapılabilir. Öğrenciler sınavlara ilgili

dekanlık/yüksekokul müdürlüğünce ilan edilen gün, saat ve yerde girmek ve kimlik belgeleri ile istenecek başka belgeleri yanlarında bulundurmamak zorundadırlar. Aksi halde sınava alınmazlar.

(2) Öğrencinin, hak etmediği bir sınava girmesi durumunda aldığı not, ilan edilmiş olsa dahi iptal edilir. Sınavkağıtları ve/veya kayıtları iki yıl süre ile saklanır.

(3) Her ders için en az bir ara sınav yapılır. Ara sınavlar bölümlerin belirleyeceği dönem içinde herhangi bir hafta içerisinde yapılabilir. Ayrı ders niteliğindeki proje, bitirme ödevi, laboratuvar, atölye ve benzeri çalışmaların yarıyıl içi değerlendirilmeleri ara sınav yerine geçebilir. Ara sınav sonuçları, genel sınav döneminden önce ilan edilir.

(4) Bir dersin genel sınavı o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır.

(5) Muafiyet sınavları, ilgili kurulların önerisi üzerine Senato tarafından belirlenen dersler için her yarıyıl başında yapılır. Öğrenciler bu sınavlara, dersleri ilk kez alacakları yarıyıl başında girebilirler. Öğrenciler bu haktan her ders için bir kez yararlanırlar. Muafiyet sınavlarında başarılı sayılmak için en az C3 notu almak gerekir.

(6) Mezuniyeti için devam koşulunu yerine getirerek başarısız oldukları tek dersi kalan öğrenciler, dilekçeyle başvurmaları halinde ilgili yönetim kurulu kararıyla bu duruma geldikleri yarıyılı izleyen ilk yarıyıldaki tek ders sınavına girebilirler. Zorunlu stajını tamamlamamış öğrenciler de bu haktan yararlanırlar. Tek ders sınavları, yılda iki kez olmak üzere akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapılır. Sadece tek ders sınav hakkını kullanan öğrenci öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(7) Ara sınavına katılmayan öğrencilerden haklı ve geçerli mazeretleri, ilgili yönetim kurulunca kabul edilenlere mazeret sınavı hakkı verilir. Bu öğrenciler ara sınav haklarını genel sınav dönemine kadar kullanırlar. Ara sınavın mazeret sınavları için ikinci bir mazeret sınav hakkı verilmez.

(8) Genel ve bütünleme sınavının her ikisine de giremeyen öğrencilerden, sınavların bittiği tarihten itibaren bir ay içerisinde bölümlerine başvuru yapmaları koşuluyla, haklı ve geçerli mazeretleri ilgili yönetim kurullarınca kabul edilenler, sınav haklarını mazeretlerinin bitimini izleyen ilk genel sınav döneminde kullanırlar. Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret sınav hakkı verilmez.

(9) Bir dersin genel sınavından F2 veya F3 notu alarak başarısız olanlar her dönem sonunda akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapılan bütünleme sınavlarına girebilirler.

Sınav sonuçlarının ilanı, itiraz ve notların kesinleşmesi

MADDE 28 – (1) Öğrenciler akademik takvimde belirtilen sınav sonuçlarının ÖİDB'na son teslim tarihinden itibaren bir hafta içinde ilgili dekanlığa/müdürlüğe yazılı olarak başvurmak suretiyle sınav sonuçlarına itiraz edebilirler.

(2) Not değişikliği işlemleri ilgili yönetim kurulları tarafından karara bağlanarak ÖİDB'na gönderilir. Bütün bu işlemler sınav sonuçlarının ÖİDB'na son teslim tarihinden itibaren on beş gün içerisinde tamamlanır.

İlişik kesme ve ayrılma

MADDE 29 – (1) Öğrencilerin, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olmaları halinde ilgili birim yönetim kurulu kararıyla Üniversite ile ilişkileri kesilir.

(2) Öğrencilerin Üniversite ile ilişkilerinin kesilmesi kendi ayrılma talepleri üzerine de olabilir. Bu takdirde öğrencilerin ÖİDB'na yazılı olarak şahsen talepte bulunmaları zorunludur.

(3) İlişiki kesilen öğrencilere, daha önce kayıtlı buldukları birimin öğrenci bürosuna bir dilekçe ile başvurmaları halinde, durumlarını gösteren bir belge verilir. Üniversiteye kayıt sırasında verdikleri belgelerden sadece lise diploması arkasına işlem yapılarak geri verilir. Diplomanın bir fotokopisi öğrencinin dosyasında saklanır.

(4) Üniversiteden yatay geçiş yolu ile ayrılanların dosya muhteviyatı, geçiş yaptığı yükseköğretim kurumunun yazısı üzerine ilgili birime gönderilir. Gönderilen belgelerin tümünün birer fotokopisi öğrencinin dosyasında saklanır.

Mezuniyet

MADDE 30 – (1) Öğrencinin öğrenimini tamamlamış ve mezun durumda kabul edilmesi için aşağıdaki koşulları sağlaması zorunludur. Bu koşullar:

- a) Kayıtlı olduğu programın öngördüğü bütün dersleri, uygulamaları ve stajları, bu Yönetmelik hükümlerine göre başarı ile tamamlamak.
- b) Programın öngördüğü toplam kredi miktarını tamamlamak.
- c) En az 2,00 genel akademik ortalamayı sağlamak.
- ç) Bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde belirtilen nedenlerle Üniversite ile ilişkisi kesilmemiş olmak.

Diploma

MADDE 31 – (1) Bir fakülte ve yüksekokulun ortalama dört yıl süreli eğitim-öğretim programının mezuniyet için öngördüğü koşulları sağlayan öğrenciler "Lisans Diploması" almaya hak kazanırlar. Ayrıca, Eğitim Fakültesi bünyesinde yürütülmekte olan beş yıllık Ortaöğretim Alan Öğretmenlikleri programlarına 2008-2009 öğretim yılından itibaren yerleştirilen öğrencilerden mezuniyet için öngörülen koşulları sağlayan öğrencilere de "Lisans Diploması" verilir.

(2) Eczacılık Fakültesi eğitim-öğretim programının mezuniyet için öngördüğü koşulları sağlayan öğrenciler "Eczacılık Diploması" almaya hak kazanırlar.

Ön lisans diploması

MADDE 32 – (1) Orta öğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan meslek yüksekokulu programlarını başarı ile tamamlayıp gerekli kredi yükünü sağlayan öğrenciler Ön Lisans Diploması almaya hak kazanırlar.

(2) Bir lisans programına kayıtlı öğrencinin ön lisans diploması alabilmesi veya bir meslek yüksekokuluna intibak ettirilmesi, 18/3/1989 tarihli ve 20112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisans Öğrenimlerini Tamamlamayan veya Tamamlayamayanların Önlisans Diploması Almaları veya Meslek Yüksekokullarına İntibakları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

Diploma eki

MADDE 33 – (1) Kayıtlı oldukları programları başarıyla tamamlayarak diploma almaya hak kazanan öğrencilere diploma ile birlikte diploma eki verilir. Diploma eki öğrencinin öğrenimi süresince almış olduğu bütün derslerin adları, içerikleri ve AKTS kredileri ile standart diploma eki bilgilerini kapsar. Diploma eki, diploma yerine kullanılmaz.

Şeref ve yüksek şeref öğrencileri

MADDE 34 – (1) Fakülte ve yüksekokullarda kayıtlı olduğu programın öngördüğü bütün dersleri, uygulamaları ve stajları bu Yönetmelik hükümlerine göre başarı ile tamamlayıp, Genel Akademik Ortalaması 4.00 üzerinden 3.00-3.49 arasında olan öğrenciler şeref öğrencisi, 3.50 ve üzeri olanlar yüksek şeref öğrencisi olarak adlandırılır. Bu durum öğrencinin diploması ile diploma ekinde belirtilir.

(2) Normal öğrenim süresi içinde bir yarıyılta en az on beş kredilik ders alıp ilgili dönemde bütün derslerinden başarılı olan, yarıyıl akademik ortalaması 4.00 üzerinden 3.00-3.49 olanlar yarıyıl şeref öğrencisi, 3.50 ve üzeri olanlar yarıyıl yüksek şeref öğrencisi sayılırlar. Bu öğrencilerin listesi yarıyıl sonunda ilgili fakülte/yüksekokul müdürlüğü tarafından ilan edilir ve not çizelgesinde (transkript) ilgili yarıyılta belirtilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları

MADDE 35 – (1) Üniversite ile yurt içi ve yurt dışı bir yükseköğretim kurumu arasında yapılan anlaşma uyarınca öğrenci değişim programları uygulanabilir. Bu programlar çerçevesinde öğrenciler bir veya iki yarıyıl yurt içi veya yurt dışındaki üniversitelere gönderilebilir. Değişim programları, ikili anlaşmalar ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenen esaslar doğrultusunda uygulanır.

(2) Avrupa Birliği Öğrenci Değişim Programına (ERASMUS) kabul edilen öğrencilerin değişim programı kapsamında devam edeceği ders, staj, uygulama ve benzeri faaliyetleri her bölümde yer alan Erasmus Koordinatörleri tarafından belirlenir. Belirlenen bu derslerden, öğrenim gördüğü lisans programı derslerine eşdeğer olan veya yerine saydıracağı ders varsa kendi lisans programındaki eşdeğer dersi veya yerine sayılan dersi ile birlikte, eşdeğer veya yerine sayılan ders yoksa alınan ders seçmeli olarak, kendi kodu, adı ve AKTS kredisi ile birlikte transkriptine işlenir.

(3) Yükseköğretim Kurulu Farabi programı çerçevesinde öğrenci değişimi ile yurt içindeki üniversitelere öğrenim görmek üzere gönderilen öğrencilerin alacağı dersler her bölümde yer alan Farabi Koordinatörü tarafından belirlenir. Diğer üniversitede alınan derslerin Üniversitedeki eşdeğerleri ve notları öğrencinin transkriptine işlenir.

Uluslararası ortak diploma programı

MADDE 36 – (1) Uluslararası gerçekleştirilen anlaşmalar çerçevesinde, ortaklaşa yürütülecek lisans eğitimine yönelik ortak diploma programı düzenlenebilir. Uluslararası ortak diploma programları eğitim-öğretime ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir.

Özel öğrenciler

MADDE 37 – (1) Üniversitedeki dersleri izlemeleri uygun görülenler ile diğer üniversite öğrencileri, belirli konularda bilgilerini artırmak amacıyla, ilgili yönetim kurulu kararıyla, özel öğrenci olarak bir yarıyıldan en çok iki derse kayıt olabilirler.

(2) Dersleri izlemeye uygun görülenler Senatonun belirlediği ders ücretini öderler. Daha önce herhangi bir yükseköğretim kurumundan disiplin suçu nedeni ile ilişiği kesilenler özel öğrenci olamazlar. Bu öğrenciler kayıt yaptırdığı ders için belirlenen bütün kurallara uymak zorundadır. Bu statüdeki öğrencilere diploma verilmez. Ancak, ÖİDB tarafından kendilerine durumlarını gösteren bir belge verilir.

Genel görünüş ve giyiniş

MADDE 38 – (1) Öğrencinin genel görünüş ve giyinişi fakülte/yüksekokul eğitiminin özelliklerinin gerektirdiği şartlara ve ilgili mevzuata uygun olmak zorundadır.

Tebliğat ve adres bildirme

MADDE 39 – (1) Her türlü tebligat, öğrencinin Üniversiteye kayıt sırasında bildirdiği posta adresine taahhütlü olarak yapılmak suretiyle tamamlanmış sayılır. Öğrencinin yazılı başvurusuyla tebligata elverişli bir elektronik posta adresi vererek bu adrese tebligat yapılmasını istemesi halinde elektronik yolla tebligat yapılır. Elektronik yolla tebligat, öğrencinin elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır. Bu durumda öğrenci kullanıcı adıyla tanımlı elektronik posta adresini aktif durumda tutmak ve elektronik posta adresi değişikliğini ÖİDB'ne bildirmek zorundadır. Aksi takdirde verilen elektronik posta adresine yapılan tebligat geçerli olur.

(2) Öğrenci, Üniversiteye kayıt sırasında bildirdiği yazışma adresi değiştiği takdirde yeni adresini Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına yazılı olarak bildirmek zorundadır. Yanlış veya eksik olarak beyan edilmiş adrese yapılmış tebligatlar ile adres değişikliğinin bildirilmemesi halinde kayıtlarda mevcut adrese yapılan tebligatlar geçerli sayılır.

Engelli öğrenciler

MADDE 40 – (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile kanıtlanmış olan Üniversiteye kayıtlı engelli öğrenciler, bu Yönetmeliğin ders almaya ilişkin hükümlerine uymakla yükümlüdür.

(2) Öğrencinin engeli nedeniyle bir dersin yükümlülüklerini yerine getiremediği tespit edilirse, danışmanı ve dersi veren öğretim elemanının onayı ile değerlendirilerek ilgili fakülte/yüksekokul kararı ile söz konusu ders/derslerin yerine öğrenci başka eşdeğer ders/dersler alabilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri ile YÖK, Senato, ilgili yönetim kurulu ve ilgili kurul kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 42 – (1) 9/9/2002 tarihli ve 24871 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Muafiyet

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2002-2003 eğitim-öğretim yılı başında sekiz yarıyılık fakülte ve yüksekokulların yedi ve daha üst yarıyılarında, dört yarıyılık meslek yüksekokullarının üç ve daha üst yarıyılarında okuyan öğrencilerin mezuniyetleri için bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen koşul aranmaz.

Ortaöğretim alan öğretmenliği

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Eğitim Fakültesi bünyesinde yürütülmekte olan Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Lisansla Birleştirilmiş Tezsiz Yüksek Lisans programlarında mezuniyet için öngörülen koşulları sağlayan 2007-2008 Öğretim Yılı ve daha önceki yıllarda ilgili programlara yerleştirilen öğrencilere “Yüksek Lisans Diploması” verilir.

Ders tekrarı

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 2011-2012 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar yüklenilen dersler genel akademik ortalamayı yükseltmek amacıyla tekrarlanabilir. Bu derslerden B3 ve üzeri not alındığı takdirde tekrar yüklenilemez. Tekrarlanan derslerde alınan en son not geçerli olur.

Yürürlük

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hacettepe Üniversitesi Rektörü yürütür.